Europees Parlement
2024-2029

AANGENOMEN TEKSTEN

P10_TA(2026)0260

Commissieverslag 2025 over Moldavië

Resolutie van het Europees Parlement van 8 juli 2026 over het Commissieverslag 2025 over Moldavië (2025/2258(INI))

Het Europees Parlement,

– gezien de mededeling van de Commissie van 4 november 2025, getiteld “Mededeling inzake het uitbreidingsbeleid van de EU voor 2025” (COM(2025)0690), en het bijbehorende werkdocument van de diensten van de Commissie van 4 november 2025, getiteld “Republic of Moldova 2025 Report” (Verslag over de Republiek Moldavië 2025) (SWD(2024)0758),

– gezien Verordening (EU) 2025/535 van het Europees Parlement en de Raad van 18 maart 2025 tot oprichting van de hervormings- en groeifaciliteit voor de Republiek Moldavië[1],

– gezien de hervormingsagenda in het kader van het groeiplan voor de Republiek Moldavië (hierna “Moldavië” genoemd) voor de jaren 2025 tot en met 2027,

– gezien zijn eerdere resoluties over Moldavië,

– gezien de conclusies van de Europese Raad van 26 juni 2025 over Moldavië,

– gezien de conclusies van het voorzitterschap van de Raad van 16 december 2025 over uitbreiding,

– gezien de gezamenlijke verklaring naar aanleiding van de tweede top tussen de Republiek Moldavië en de EU van 22 juni 2026,

– gezien de resultaten van de negende zitting van de Associatieraad EU-Moldavië van 4 juni 2025,

– gezien het hernieuwde memorandum van overeenstemming tussen het Europees Parlement en het parlement van de Republiek

[1] PB L, 2025/535, 21.3.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/535/oj.

Moldavië, dat op 18 maart 2026 werd ondertekend,

– gezien artikel 55 van zijn Reglement,

– gezien het verslag van de Commissie buitenlandse zaken (A10-0164/2026),

A. overwegende dat Moldavië op 22 september 2025 de bilaterale screening, die op 10 juli 2024 van start is gegaan, heeft afgerond; overwegende dat Moldavië bereid is formeel de onderhandelingen te openen over alle zes clusters voor toetredingsonderhandelingen met de EU; overwegende dat de onderhandelingen over cluster 1 (fundamentele kwesties) op 15 juni 2026 formeel van start zijn gegaan;

B. overwegende dat de regering van Moldavië heeft aangegeven dat het haar ambitieuze maar haalbare doelstelling is de toetredingsonderhandelingen begin 2028 voorlopig af te sluiten en uiterlijk in 2030 tot de Europese Unie toe te treden;

C. overwegende dat Moldavië op 28 september 2025 parlementsverkiezingen heeft gehouden, die hebben geleid tot een pro-Europese meerderheid, hetgeen het streven van het volk van Moldavië naar een Europese toekomst voor het land heeft bevestigd, ondanks ongekende buitenlandse inmenging door Rusland en Russische bondgenoten, die volgens Moldavische functionarissen het equivalent van 2 % van het Moldavische bruto binnenlands product, hetgeen neerkomt op 350 miljoen EUR, aan deze inmenging hebben besteed;

D. overwegende dat Moldavië technische onderhandelingen voert met de Commissie over alle zes clusters voor toetredingsonderhandelingen met de EU;

E. overwegende dat de associatieovereenkomst, die een diepe en brede vrijhandelsruimte omvat (DCFTA), de basis blijft voor politieke associatie en economische integratie tussen Moldavië en de EU, en dat er een regelmatige politieke en economische dialoog tussen beide partijen plaatsvindt;

F. overwegende dat de regering van Moldavië op 19 januari 2026 het voornemen heeft aangekondigd om zich formeel terug te trekken uit het Gemenebest van Onafhankelijke Staten, en dat het Moldavische parlement op 2 april 2026 officieel wetgeving in laatste lezing heeft aangenomen om de oprichtingsdocumenten van de organisatie nietig te verklaren, en dat president Maia Sandu op 6 april 2026 een uitvaardigingsdecreet heeft ondertekend;

Voortgang van hervormingen in verband met de toetreding tot de EU, met name op het gebied van de rechtsstaat en governance

1. is vol lof over de voorbeeldige, niet-aflatende inzet van Moldavië met het oog op de toetreding tot de EU en de standvastige vooruitgang van het land wat betreft de hervormingen in dat verband, ondanks aanzienlijke interne en externe uitdagingen, zoals de voortdurende vijandige inmenging van Rusland; is ingenomen met het feit dat de Commissie heeft vastgesteld dat Moldavië op alle hoofdstukken vorderingen heeft gemaakt en van alle kandidaat-lidstaten de grootste jaarlijkse vooruitgang heeft geboekt; acht deze vooruitgang met name opmerkelijk gezien de buitengewone geopolitieke druk waaronder het land nog steeds staat; moedigt Moldavië aan om het hervormingstempo hoog te houden, zodat de vooruitgang zich kan vertalen in tastbare voordelen voor burgers en bedrijven, en zodat de economische ontwikkeling, veerkracht en convergentie met de Europese Unie worden versterkt, in overeenstemming met de reeds door het land aangekondigde ambitie om de toetredingsonderhandelingen begin 2028 voorlopig af te sluiten;

2. is ingenomen met de opening van de toetredingsonderhandelingen over cluster 1 (fundamentele kwesties) op 15 juni 2026, nadat het bilaterale screeningproces in september 2025 succesvol werd afgerond en vervolgens de technische besprekingen over de onderhandelingsclusters van start waren gegaan; verneemt met instemming dat de Commissie van oordeel is dat alle zes onderhandelingsclusters klaar zijn om te worden geopend; dringt er bij de Raad op aan een op verdiensten gebaseerde aanpak te volgen en alle clusters zo snel mogelijk formeel te openen; herinnert de lidstaten aan het beginsel van loyale samenwerking uit hoofde van artikel 4, lid 3, van het Verdrag betreffende de Europese Unie, op grond waarvan zij zich moeten onthouden van alle maatregelen die de verwezenlijking van de doelstellingen van de Unie in gevaar kunnen brengen, en dringt er daarom bij hen op aan de toetredingsonderhandelingen niet te blokkeren of vertragen op basis van bilaterale kwesties; beklemtoont dat het openen van toetredingsonderhandelingen zou betekenen dat de EU de concrete resultaten van Moldavië erkent en beloont, en de geloofwaardigheid en integriteit van het uitbreidingsproces zou vergroten; is verheugd over de goedkeuring van routekaarten inzake de rechtsstaat, openbaar bestuur en democratische instellingen, en over het geactualiseerde nationale programma voor toetreding tot de Europese Unie voor de periode 2025-2029; prijst de vooruitgang die Moldavië op technisch niveau reeds heeft geboekt bij de omzetting van het EU-acquis;

3. onderstreept dat het tempo van het toetredingsproces van Moldavië de aanzienlijke vooruitgang moet weerspiegelen die het land heeft geboekt op het gebied van hervormingen; verzoekt de Commissie actief voorbereidende steun te faciliteren en te verlenen, met inbegrip van technische bijstand, follow-upverificaties en de opbouw van bestuurlijke capaciteit, om Moldavië in staat te stellen

doeltreffend en in alle clusters tegelijkertijd vooruitgang te boeken in de onderhandelingen;

4. erkent dat de Europese integratie van Moldavië een positieve bijdrage levert aan de stabiliteit en veiligheid in Europa en een cruciale katalysator is voor de democratische veerkracht, institutionele hervormingen, de rechtsstaat en duurzame economische ontwikkeling van het land;

5. stelt vast dat de Commissie heeft geoordeeld dat Moldavië aanzienlijke vooruitgang heeft geboekt bij de hervorming van zijn justitiële sector; herinnert Moldavië aan zijn toezegging om gevolg te geven aan de aanbevelingen van de Commissie van Venetië; wijst erop dat hervormingen alleen duurzaam kunnen zijn als er sprake is van een breed politiek draagvlak en een inclusieve dialoog over het gehele politieke spectrum, en indien het maatschappelijk middenveld en professionele belanghebbenden op zinvolle wijze worden geraadpleegd; erkent de consistente politieke wil en aanhoudende inspanningen van Moldavië om een onafhankelijk, onpartijdig, verantwoordingsplichtig en professioneel rechtsstelsel op te bouwen;

6. verzoekt de Moldavische autoriteiten ervoor te zorgen dat het screenen van rechters en aanklagers op inclusieve, voorspelbare en juridisch robuuste wijze wordt uitgevoerd, en moedigt het land aan dit proces zo snel mogelijk af te ronden, aangezien deze screening van cruciaal belang is om het vertrouwen van het publiek in de rechterlijke macht te waarborgen, in opspraak gekomen rechters uit hun ambt te ontheffen en de rechtsstaat te versterken, als hoeksteen van de integratie in de EU; verzoekt Moldavië te zorgen voor voldoende budgettaire en personele middelen voor gerechtelijke instanties en maatregelen te blijven nemen om hun capaciteiten te versterken, onder meer om het tekort aan rechters en aanklagers aan te pakken, de duur van procedures te verkorten, in het bijzonder procedures met betrekking tot corruptie en economische criminaliteit, en de digitalisering, toegankelijkheid, efficiëntie en transparantie van justitie voor alle burgers te verbeteren;

7. wijst op de consistente vooruitgang die Moldavië heeft geboekt bij het voorkomen en bestrijden van corruptie, en op het feit dat de staat van dienst van het land verbeterd is in zowel zaken op hoog niveau als zaken op lager niveau; benadrukt dat de operationele capaciteiten, institutionele onafhankelijkheid, professionaliteit en verantwoordingsplicht verder moeten worden vergroot en dat de coördinatiemechanismen tussen alle belangrijke instellingen voor corruptiebestrijding en justitie moeten worden verbeterd om het succes van brede hervormingen op lange termijn te waarborgen;

8. wijst erop dat corruptiebestrijding op consequente, gedepolitiseerde en transparante wijze moet worden aangepakt, waarbij ad-hoc- of versnelde wetgevingsinitiatieven die de rechtszekerheid en het

vertrouwen in de instellingen kunnen ondermijnen, moeten worden vermeden; benadrukt hoe belangrijk het is prioriteit toe te kennen aan kwaliteit, duurzaamheid en een eerlijk proces, in plaats van aan de snelheid van hervormingen, teneinde de geloofwaardigheid en veerkracht van het corruptiebestrijdingskader op lange termijn te waarborgen;

9. benadrukt dat het aanpakken van de invloed van oligarchische structuren op politiek, economisch en mediagebied een belangrijke prioriteit blijft, om de Europese integratie van Moldavië te bevorderen;

10. benadrukt dat de parlementsverkiezingen van 28 september 2025 de vijfde opeenvolgende verkiezingen waren waarin de steun van het Moldavische volk voor de toetreding van het land tot de EU en de daarmee verband houdende hervormingen werd bevestigd; veroordeelt ten stelligste de herhaalde pogingen van de Russische Federatie, pro-Russische oligarchen en Russische bondgenoten om het land te destabiliseren, desinformatie te creëren en te verspreiden, verdeeldheid te zaaien in de Moldavische samenleving, de democratische instellingen van het land te ondermijnen en zijn Europese koers te keren;

11. is verheugd over het oordeel van de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE)/Bureau voor Democratische Instellingen en Mensenrechten (ODIHR) dat de parlementsverkiezingen goed georganiseerd en competitief waren en dat kiezers een duidelijke keuze hadden tussen politieke alternatieven; verzoekt Moldavië zijn verkiezingswetgeving en -processen verder in overeenstemming te brengen met Europese en internationale normen en alle nog niet opgevolgde aanbevelingen van de Commissie van Venetië en de OVSE/ODIHR uit te voeren;

12. prijst de veerkracht die de Moldavische instellingen en samenleving aan de dag hebben gelegd door de integriteit van het verkiezingsproces te waarborgen, ondanks een grootschalige hybride campagne van Rusland en zijn bondgenoten; merkt op dat de tijdige en gecoördineerde inspanningen van de Moldavische autoriteiten, de actieve betrokkenheid van het maatschappelijk middenveld en onafhankelijke media, en de steun van de EU en haar lidstaten, onder meer via de partnerschapsmissie van de EU in Moldavië (EUPM), de belangrijkste factoren achter dit succes waren;

13. waarschuwt dat de kwaadwillige Russische inmenging constant is en steeds geavanceerder wordt, en een voortdurende monitoring en respons op basis van een maatschappijbrede benadering en toereikende institutionele capaciteiten en middelen vereist; verzoekt de EU en haar lidstaten om meer steun voor de institutionele veerkracht, strategische communicatiecapaciteiten, cyberbeveiliging, onafhankelijke media en democratische

waarborgen van Moldavië; benadrukt dat de inspanningen om de verspreiding van desinformatie en onjuiste informatie uit Rusland tegen te gaan, moeten voldoen aan de vereisten van wettigheid, noodzakelijkheid en evenredigheid; merkt op dat de in Moldavië opgedane ervaring kan worden gebruikt om andere democratieën te verdedigen die te maken krijgen met vergelijkbare hybride dreigingen; spreekt zijn ernstige bezorgdheid uit over de activiteiten van pro-Russische netwerken, die in verband zijn gebracht met grootschalige omzeiling van sancties, inmenging in verkiezingen en desinformatiecampagnes via op cryptovaluta gebaseerde constructies die verbonden zijn met Russische financiële actoren zoals Promsvyazbank; verzoekt de Commissie en de lidstaten intensiever samen te werken om financiële inlichtingen uit te wisselen, sancties beter te handhaven en de Moldavische autoriteiten te helpen bij de bestrijding van illegale geldstromen en buitenlandse inmenging uit derde landen, onder meer door middel van gerichte sancties en maatregelen op het gebied van cybermonitoring;

14. benadrukt de essentiële rol die de Moldavische diaspora speelt bij de handhaving van de Europese koers van het land, zoals blijkt uit de actieve deelname van deze gemeenschap aan democratische processen, waaronder de parlementsverkiezingen van 28 september 2025, en hun aanzienlijke bijdrage aan de sociaal-economische ontwikkeling van Moldavië; verzoekt de Moldavische autoriteiten om de banden met de diaspora verder aan te halen en de actieve betrokkenheid van deze personen bij het Europese integratieproces van het land te blijven bevorderen;

15. verzoekt de Moldavische autoriteiten gebruik te maken van hun sterke pro-Europese mandaat om het tempo op te drijven van de belangrijkste hervormingen die nodig zijn om het EU-lidmaatschap te bereiken en om de ambitie om de toetredingsonderhandelingen begin 2028 af te ronden, waar te maken; erkent de krachtige inzet van Moldavië als kandidaat-lidstaat om de ambitieuze maar noodzakelijke hervormingen door te voeren; dringt er bij de Moldavische politieke elite op aan de politieke consensus over toetreding tot de EU te handhaven; onderstreept dat het van essentieel belang is het vertrouwen van de Moldavische burgers in het EU-toetredingsproces in stand te houden, onder meer door de toetredingsonderhandelingen tijdig officieel te openen; is ingenomen met de oprichting van de speciale parlementaire commissie voor Europese integratie in het Moldavische parlement en onderstreept het belang van partijoverschrijdende samenwerking voor het duurzame succes van hervormingen in verband met de toetreding tot de EU en vooruitgang in de richting van EU-lidmaatschap;

16. verklaart zich bereid het parlement van Moldavië terzijde te blijven staan via onderling overeengekomen maatregelen voor democratieondersteuning die beantwoorden aan de behoeften van de

instelling, haar gekozen leden en haar personeel; wijst op de formele opening van het bureau van het Oostelijk Partnerschap van het Europees Parlement in Chișinău op 7 november 2025, waarmee het Parlement blijk geeft van vastberadenheid om zijn betrokkenheid bij Moldavië en de gehele regio van het Oostelijk Partnerschap te verdiepen; is in dit verband ingenomen met het vernieuwde memorandum van overeenstemming dat in maart 2026 werd ondertekend door voorzitter Metsola en Igor Grosu, de voorzitter van het Moldavische parlement;

17. is ingenomen met het feit dat in juli 2025 voor het eerst een topontmoeting tussen de EU en Moldavië heeft plaatsgevonden, wat een belangrijke politieke mijlpaal in de betrekkingen tussen de EU en Moldavië vormt en een krachtig politiek signaal van steun vormt voor de soevereiniteit, democratische stabiliteit en de Europese koers van Moldavië; neemt kennis van de gezamenlijke verklaring naar aanleiding van de tweede top tussen de EU en Moldavië op 22 juni 2026, waarin de nadruk wordt gelegd op de toezegging van Moldavië om de rechtsstaat te blijven versterken en op het feit dat de EU Moldavië aanmoedigt om de inspanningen op het gebied van de hervorming van het rechtsstelsel en de bestrijding van corruptie verder op te voeren;

18. wijst erop hoe belangrijk het is desinformatie over het Europese integratieproces tegen te gaan; dringt er bij de Commissie, de Europese Dienst voor extern optreden (EDEO) en de Moldavische regering op aan dat zij hun gezamenlijke inspanningen op het gebied van strategische communicatie opvoeren om de EU zichtbaarder te maken in Moldavië; benadrukt dat gerichte campagnes nodig zijn om de concrete, dagelijkse voordelen van de voorbereidingen op toetreding tot de EU en van door de EU gefinancierde projecten duidelijk te maken aan het Moldavische publiek, met name in plattelands- en regionale gebieden;

19. wijst op het belang van democratieondersteunende maatregelen in Moldavië die de kwaliteit van het democratische debat verhogen en de weerbaarheid tegen desinformatie vergroten; is ingenomen met de samenwerking van de Moldavische autoriteiten en actoren uit het maatschappelijk middenveld met onder meer het Europees Fonds voor Democratie (EFD), als een manier om de leemte op te vullen die is ontstaan na de ontmanteling van het Amerikaans Bureau voor Internationale Ontwikkeling (USAID) in de regio; feliciteert het EFD in dit verband met het feit dat het in 2025, met slechts 34 % meer budget, 62 % meer subsidies heeft verstrekt dan in 2024; is ingenomen met het feit dat het EFD in 2025 zijn steun aan Moldavische entiteiten ten opzichte van 2024 heeft verdrievoudigd;

20. wijst er andermaal op dat de steun van de mensen in Moldavië voor de Europese integratie kan worden versterkt door hun levensomstandigheden concreet te verbeteren, hun vertrouwen in

overheidsinstellingen te herstellen en een robuust socialezekerheidsstelsel te versterken, armoede te bestrijden en de levensstandaard in het hele land te verhogen, en corruptie en de invloed van oligarchen te bestrijden;

Sociaal-economische hervormingen

21. is ingenomen met de goede vorderingen die tot nu toe zijn gemaakt bij de uitvoering van het groeiplan voor Moldavië, die tot doel heeft de sociaal-economische en fundamentele hervormingen van het land te ondersteunen en de toegang tot de interne markt van de EU te verbeteren, en van de hervormingsagenda die hieraan ten grondslag ligt; is ingenomen met de uitbetaling van 270 miljoen EUR aan voorfinanciering en 207,9 miljoen EUR aan aanvullende steun uit de hervormings- en groeifaciliteit voor Moldavië, met inbegrip van de tweede tranche van in totaal 189 miljoen EUR in maart 2026, naar aanleiding van de volledige verwezenlijking van 24 van de in totaal 26 hervormingsstappen die in december 2025 moesten zijn voltooid; dringt er bij Moldavië op aan inspanningen te blijven leveren om de resterende twee hervormingsstappen af te werken die in 2025 moesten zijn voltooid, en steunt het land hierbij; verzoekt de Commissie haar interne procedures te stroomlijnen om een tijdige beoordeling en uitbetaling van middelen te waarborgen wanneer in Moldavië de wetgeving wordt ingevoerd waarvoor de Moldavische autoriteiten reeds ontwerpen hebben ingediend en waarover reeds overleg is gepleegd;

22. verzoekt de Commissie de Moldavische autoriteiten administratieve en technische bijstand te verlenen om te waarborgen dat de middelen uit de hervormings- en groeifaciliteit tijdig en doeltreffend worden besteed; verzoekt de Moldavische regering doeltreffende communicatie, transparantie, zichtbaarheid en verantwoordingsplicht te garanderen met betrekking tot het gebruik van middelen uit deze faciliteit, onder meer door het maatschappelijk middenveld hier constructief bij te betrekken;

23. is van mening dat de begroting voor 2027 moet voorzien in gerichte administratieve en technische bijstand om Moldavië voor te bereiden op de overgang naar de nieuwe structuur van het komende meerjarig financieel kader (MFK) en het NDICI; wijst erop dat het noodzakelijk is de Moldavische overheid te helpen bij de aanpassing aan het toekomstige uitvoeringsmodel van de pijler “Europa”; benadrukt dat de toewijzing en vrijgave van middelen strikt afhankelijk moeten blijven van de voltooiing van overeengekomen hervormingsmijlpalen, macrofinanciële stabiliteit, goed financieel beheer, transparantie bij de uitvoering van de begroting en de aanwezigheid van doeltreffende waarborgen tegen fraude, corruptie en belangenconflicten; herhaalt zijn verzoek aan de Commissie om in het volgende MFK van de EU een passende specifieke toewijzing voor Moldavië op te nemen onder de toekomstige pijler “Europa” van het NDICI, en om Moldavië voor

te bereiden op een efficiënt gebruik van toekomstige pretoetredingsfondsen; dringt aan op uitdrukkelijke en transparante middelentoewijzingen in het kader van pretoetredingssteun om de uitgaven doeltreffend te kunnen volgen en te voorkomen dat middelen verwaterd raken binnen brede geografische pijlers;

24. spreekt zijn lof uit over de overeenkomst die op 24 juli 2025 is bereikt over de herziening en actualisering van de handelsvoorwaarden van de diepe en brede vrijhandelsruimte tussen de EU en Moldavië[2], die stabiliteit en voorspelbaarheid biedt voor marktdeelnemers uit de EU en Moldavië en het land aantrekkelijker maakt voor investeerders; merkt op dat de overeenkomst samenviel met het verstrijken van de autonome handelsmaatregelen die sinds juli 2022 aan het land waren toegekend, waarmee invoerrechten en quota op Moldavische uitvoer naar de EU werden opgeschort en Moldavië werd geholpen zijn handel te heroriënteren naar de EU, tot wederzijds voordeel; benadrukt dat de EU de grootste handelspartner van Moldavië is, met een aandeel van 67,5 % in de totale uitvoer en 54,1 % in de totale invoer in 2025, en een aandeel van 86 % in de buitenlandse directe investeringen (BDI) in 2024, waarmee zij haar positie als centrale pijler van de BDI in de Moldavische economie versterkt; wijst erop hoe belangrijk directe EU-investeringen zijn voor de Moldavische economie, om de economische integratie van het land in de interne markt van de EU te vergemakkelijken, werkgelegenheid en zakelijke kansen te scheppen en de levensomstandigheden van de burgers te verbeteren;

25. is ingenomen met de diepere economische integratie van Moldavië in de interne markt van de EU en moedigt verdere stappen aan in de richting van geleidelijke sectorale integratie en een ambitieuze, geleidelijke en duurzame liberalisering van de handel, onder meer door de tariefcontingenten uit te breiden en te versoepelen en, indien passend, geleidelijk af te schaffen, in overeenstemming met het herziene DCFTA-kader, met als doel concrete economische voordelen te bewerkstelligen, de veerkracht van Moldavië te vergroten en het Europese integratietraject van het land te ondersteunen; verzoekt de Commissie met name na te gaan of de handel in agrovoedingsproducten geleidelijk verder kan worden geliberaliseerd, onder meer door resterende niet-tarifaire belemmeringen weg te nemen en door meer steun te verlenen voor de aanpassing van de regelgeving, met name wat betreft sanitaire en fytosanitaire normen, technische handelsbelemmeringen en de invoering van semiautomatische verhogingen van tariefcontingenten die gekoppeld zijn aan benuttingspercentages en aan de naleving

---

[2] Associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en hun lidstaten, enerzijds, en de Republiek Moldavië, anderzijds (PB L 260 van 30.8.2014, blz. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2014/492/oj).

van EU-normen, waarbij tegelijkertijd moet worden gezorgd voor adequate vrijwaringsmechanismen voor producenten binnen de EU;

26. merkt op dat de aanzienlijke toename van de handel van de regio Transnistrië met de rest van Moldavië, evenals haar afhankelijkheid van de EU voor de uitvoer, de voorwaarden kunnen scheppen voor de economische convergentie van de regio met het rechtskader van Moldavië, waardoor een feitelijke economische re-integratie wordt bevorderd die als pragmatische basis kan dienen voor een vreedzame politieke regeling en de uiteindelijke hereniging van het land; staat achter de inspanningen van Moldavië om de regio Transnistrië te betrekken bij de maatregelen voor economische convergentie en convergentie van de regelgeving in verband met de interne markt van de EU; is verheugd over de inspanningen van de autoriteiten in Chișinău om de Moldavische belastingwetgeving ook toe te passen op ondernemingen die actief zijn in de regio Transnistrië, een stap in de richting van afstemming van regelgeving en economische integratie;

27. wijst nogmaals op het belang van maatschappelijke organisaties en onafhankelijke media bij het monitoren van het bestuur en de voortgang van EU-gerelateerde hervormingen; dringt erop aan dat de financiële steun voor Moldavische maatschappelijke organisaties in het kader van de EU-begroting voor 2027 en het toekomstige NDICI los blijft staan van de vorderingen die de regering boekt bij de hervormingen; pleit voor voorspelbare, specifieke, flexibele en toegankelijke financieringsstromen voor lokale maatschappelijke organisaties en mensenrechtenverdedigers via de nieuwe financieringsmechanismen die in de hervormingsagenda zijn opgenomen, om te waarborgen dat zij doeltreffend kunnen opereren; verzoekt de Moldavische regering daadwerkelijk en doeltreffend samen te werken met het maatschappelijk middenveld, onder meer via de permanente overlegplatforms; verzoekt de Moldavische regering vooruitgang te boeken bij de uitvoering van het nationale programma voor de ontwikkeling van maatschappelijke organisaties voor de periode 2024-2027; is verheugd over het feit dat regelmatig overleg plaatsvindt over het EU-toetredingsproces en de hervormingen in dat verband;

28. herhaalt zijn oproep om de geleidelijke integratie van Moldavië in de interne markt van de EU te versnellen door het wet- en regelgevingskader van het land verder in overeenstemming te brengen met het EU-acquis en het land te betrekken bij meer EU-programma’s, -agentschappen en -initiatieven, ook met betrekking tot de digitale economie, financiële diensten en innovatie; feliciteert Moldavië met het feit dat het met ingang van 6 oktober 2025 een operationeel onderdeel van de gemeenschappelijke eurobetalingsruimte is geworden, waardoor overmakingen in euro worden vergemakkelijkt en de kosten voor Moldavische burgers en bedrijven worden verlaagd; juicht toe dat Moldavië met ingang van

1 januari 2026 is toegetreden tot de “roaming tegen thuistarief”-zone van de EU, waardoor Moldavische burgers zonder roamingkosten hun Moldavische telefoonnummers kunnen gebruiken wanneer zij reizen in de EU; benadrukt dat dergelijke concrete voordelen van cruciaal belang zijn om de publieke steun voor integratie in de EU te vergroten; moedigt verdere afstemming op het digitale acquis van de EU en voortdurende inspanningen ter verbetering van de connectiviteit, digitale infrastructuur en marktintegratie aan;

29. benadrukt dat het van cruciaal belang is om de grondige hervorming van het openbaar bestuur te versnellen; verzoekt de Moldavische regering te waarborgen dat het ambtenarenapparaat op zowel centraal als lokaal niveau volledig op verdiensten gebaseerd, professioneel en transparant is, aangezien dit essentieel is voor een doeltreffende uitvoering van het EU-acquis; wijst erop dat een significante territoriale en bestuurlijke hervorming van essentieel belang is voor de empowerment van lokale overheden, aangezien de huidige versnippering van gemeenten hun financiële onafhankelijkheid en hun administratieve capaciteit om succesvolle aanvragen in te dienen voor EU-middelen voor regionale ontwikkeling en deze middelen aan te wenden en te beheren, ernstig belemmert; acht het noodzakelijk om gerichte onderwijsprogramma’s en ondersteuning voor capaciteitsopbouw bij lokale en regionale overheden te bieden, zodat deze de beschikbare EU-financieringsmogelijkheden met succes kunnen aanvragen, opnemen en beheren;

30. benadrukt dat voor een geslaagd toetredingsproces een sterke lokale betrokkenheid vereist is; betreurt het dat in de voorgestelde MFK-structuur geen formele mechanismen voor lokale en regionale overheden zijn opgenomen; verzoekt de Moldavische regering en de Commissie Moldavische lokale en regionale overheden en hun verenigingen systematisch te betrekken bij de opstelling van meerjarige indicatieve programma’s en actieplannen; pleit voor de invoering van specifieke maatregelen voor capaciteitsopbouw en financieringsstromen binnen het toekomstige NDICI-kader om Moldavische gemeenten te ondersteunen bij de uitvoering van decentralisatiehervormingen en de afstemming van openbare diensten op de EU-normen;

31. is verheugd over het feit dat Moldavië met ingang van 1 januari 2026 deelneemt aan “Creatief Europa”, het EU-programma ter ondersteuning van de culturele en creatieve sector, alsook aan het onderdeel werkgelegenheid en sociale innovatie (EaSI) van het Europees Sociaal Fonds Plus, waarmee het land toegang krijgt tot EU-financiering voor projecten om de werkloosheid terug te dringen, de kwaliteit van banen te verbeteren en sociale innovatie te bevorderen; verzoekt de Commissie de deelname van het land aan het Orgaan van Europese regelgevende instanties voor elektronische communicatie, het Europees Milieuagentschap, Erasmus+, het

DiscoverEU-programma en de regeling voor schoolfruit, -groenten en -melk te ondersteunen;

Mensenrechten

32. is ingenomen met de inspanningen van de autoriteiten van de Republiek Moldavië om het wetgevingskader voor gendergelijkheid, de bestrijding van huiselijk geweld en de bescherming van slachtoffers te verbeteren en in overeenstemming te brengen met internationale en Europese normen, met inbegrip van de strafbaarstelling van digitaal geweld en gedwongen huwelijken, en de opname van femicide in het Wetboek van Strafrecht; verzoekt de autoriteiten van de Republiek Moldavië een doeltreffendere uitvoering te waarborgen van de bestaande wetgeving inzake de bestrijding van geweld tegen vrouwen, met inbegrip van huiselijk geweld, en de bescherming van slachtoffers;

33. is ingenomen met de lopende uitvoering van de in september 2023 aangenomen nationale strategie tegen mensenhandel; verzoekt Moldavië zijn rechts- en institutioneel kader verder te versterken, onder meer door doeltreffendere instrumenten in te voeren waarmee overheidsdiensten nieuwe vormen van uitbuiting kunnen onderzoeken en vervolgen;

34. merkt op dat het rechts- en institutionele kader voor de rechten van personen met een handicap in Moldavië verder in overeenstemming moet worden gebracht met het EU-acquis en relevante internationale normen; pleit er met name voor het kader voor toegankelijkheid in overeenstemming te brengen met de Europese toegankelijkheidswet[3];

35. uit zijn bezorgdheid over de pogingen van de stadsautoriteiten van Chișinău om de Chișinău Pride te verbieden en over de gewelddadige aanvallen door tegendemonstranten op de vreedzame mars; veroordeelt de misinformatie en gerichte onlinedesinformatiecampagnes die in Moldavië worden verspreid door lokale media die banden hebben met Rusland; verzoekt Moldavië het recht op vrijheid van vergadering voor iedereen te waarborgen;

36. verzoekt Moldavië zijn rechts- en institutioneel kader voor de bescherming van de rechten van personen die tot minderheden behoren, met inbegrip van LGBTI-personen, te versterken;

Academische samenwerking en interpersoonlijke contacten

---

[3] Richtlijn (EU) 2019/882 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 betreffende de toegankelijkheidsvoorschriften voor producten en diensten (PB L 151 van 7.6.2019, blz. 70, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/882/oj).

37. is verheugd over de aanzienlijke vooruitgang die Moldavië heeft geboekt bij de afstemming van zijn hogeronderwijsstelsel op de Europese ruimte voor hoger onderwijs, waaronder de deelname van drie Moldavische instellingen als geassocieerde partners aan allianties van Europese universiteiten; looft daarnaast de betrokkenheid van het land bij de internationale dimensie van het Erasmus+-programma 2021-2027 en zijn deelname aan vier werkgroepen van de Europese Onderwijsruimte;

38. is ingenomen met de toenemende interactie tussen Moldavië en Europese onderzoeks- en innovatienetwerken en pleit voor verdere integratie met Horizon Europa, zodat universiteiten en onderzoeksinstellingen toegang kunnen krijgen tot Europese financiering, gezamenlijke onderzoeksinfrastructuur en wetenschappelijke partnerschappen;

Energie, milieu en connectiviteit

39. prijst de aanhoudende inspanningen van het land om de Moldavische energiesector in overeenstemming te brengen met het EU-acquis en om de volledige integratie van het land in de energiemarkt van de EU te bevorderen met het oog op de energiezekerheid en -veerkracht van Moldavië;

40. stelt met voldoening vast dat Moldavië van alle lidstaten van de Energiegemeenschap de beste resultaten heeft behaald met de omzetting van Europese wetgeving, en ook een voortrekkersrol heeft gespeeld onder de verdragsluitende partijen van de Energiegemeenschap bij de volledige omzetting van het integratiepakket voor elektriciteit; verzoekt de Commissie, het secretariaat van de Energiegemeenschap en andere relevante actoren ervoor te zorgen dat Moldavië uiterlijk in 2028 volledig wordt aangesloten op de elektriciteitsmarkt van de EU;

41. wijst erop dat de Moldavische autoriteiten, om de energieweerbaarheid van het land verder te vergroten, met steun van de EU moeten doorgaan met het diversifiëren van de energiebronnen, de integratie van het land in de Europese energiemarkt moeten versnellen, de investeringen in energie-efficiëntie voor openbare en residentiële gebouwen moeten opschroeven, de binnenlandse energieproductie moeten verhogen en vraagreductie moeten aanmoedigen; is ingenomen met de aanzienlijke toename van het aandeel hernieuwbare energie in Moldavië, dat in 2025 ongeveer 25 % van het verbruik en 1 GW van de totale geïnstalleerde capaciteit bedroeg, wat een belangrijke mijlpaal vormt in de ontwikkeling van de lokale energieproductie en energietransitie van het land;

42. is ingenomen met het actieplan van de regering van maart 2025 om de afhankelijkheid van Russische energiebronnen in de elektriciteits-

, gas- en aardoliesector volledig uit te bannen, dat is aangenomen in het kader van de brede strategie voor energieonafhankelijkheid en -weerbaarheid tussen de EU en Moldavië van 4 februari 2025; herinnert eraan dat Rusland de levering van gas aan de elektriciteitscentrale van Cuciurgan in 2025 heeft stopgezet, in een poging om de internationale keuzes van Moldavië te beïnvloeden, en dat de bevolking aan weerszijden van de Dnjestr het grootste slachtoffer was van de daaropvolgende energiecrisis;

43. acht het een goede zaak dat de aanleg van de bovengrondse hoogspanningslijn Vulcănești-Chișinău van 400 kV in december 2025 is voltooid, waarbij de elektriciteitstransmissie via de hoogspanningslijn naar verwachting in 2026 van start zal gaan; merkt op dat deze praktische maatregel Moldavië minder afhankelijk maakt van de energie-infrastructuur in de regio Transnistrië en minder kwetsbaar maakt voor de vijandige invloed van Rusland, en dat hierdoor een veilige en betrouwbare aansluiting van het land op het Europese elektriciteitsnet is verzekerd, via Roemenië;

44. verzoekt de Commissie de middelen voor grensoverschrijdende samenwerking die beschikbaar zijn in het kader van het toekomstige NDICI en het fonds voor nationaal en regionaal partnerschap, optimaal te benutten om de integratie van de Moldavische vervoers-, energie- en digitale infrastructuur in de Europese interne markt verder te versnellen; wijst erop dat bij dergelijke financiering prioriteit moet worden toegekend aan projecten met een grote impact op het gebied van vervoer, energie en digitale infrastructuur, met inbegrip van grensoverschrijdende verbindingen, binnenlandse productie van hernieuwbare energie, energie-efficiëntie, afstemming op het trans-Europees vervoersnetwerk, synchronisatie van energienetten en de uitbreiding van breedband; moedigt de snelle ontwikkeling aan van aanvullende energie-interconnectieprojecten met Moldavië, zoals de bovengrondse elektriciteitsleidingen Suceava-Bălți en Gutinaș-Strășeni van 400 kV;

45. veroordeelt met klem de Russische aanvallen van maart 2026 op de Oekraïense energie-infrastructuur, die de energiezekerheid en watervoorziening in Moldavië bedreigden, hetgeen rechtstreekse gevolgen had voor de veiligheid van de watervoorraden en de volksgezondheid voor 80 % van bevolking, voor wie de rivier de Dnjestr de belangrijkste bron is van zoet water en drinkwater, en hetgeen twee weken lang een ecologische noodsituatie in de Republiek Moldavië heeft veroorzaakt; is ingenomen met de snelle en gecoördineerde reactie van de Moldavische en Oekraïense autoriteiten en transmissiesysteembeheerders en verzoekt de EU en haar lidstaten Moldavië aanvullende financiële middelen, technische bijstand en gespecialiseerde uitrusting te verstrekken om het land beter in staat te stellen toekomstige milieurampen het hoofd te bieden;

46. benadrukt dat Moldavië nog steeds kampt met aanzienlijke uitdagingen op milieugebied, waaronder lucht- en waterverontreiniging, ontoereikende infrastructuur voor afvalbeheer en een constant verlies aan biodiversiteit; wijst erop dat de administratieve capaciteit moet worden versterkt, de handhaving van milieuwetgeving moet worden verbeterd en voldoende investeringen in milieu-infrastructuur moeten worden gewaarborgd;

47. herinnert eraan dat Moldavië reeds zwaar te lijden heeft gehad onder de ernstige veiligheids-, economische en sociale consequenties van de grootschalige Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne; uit zijn diepe bezorgdheid over het feit dat Moldavië nu onvermijdelijk ook tot de landen zal behoren die het zwaarst worden getroffen door de steeds ergere wereldwijde economische en energiecrises als gevolg van de aanhoudende oorlog in het Midden-Oosten; verzoekt de EU en haar lidstaten volledige solidariteit met Moldavië te blijven tonen en de nodige steun te verlenen om de gevolgen van deze overlappende externe schokken voor de burgers en economie van het land te helpen beperken;

Samenwerking op het gebied van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid en vooruitgang bij de oplossing van de kwestie Transnistrië

48. prijst Moldavië voor zijn consequente medewerking bij kwesties op het gebied van buitenlands beleid, en voor zijn inspanningen om zijn standpunten volledig af te stemmen op die van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid van de EU; merkt op dat Moldavië zich in 88 % van de gevallen had aangepast aan het buitenlands, veiligheids- en defensiebeleid van de EU, onder meer door de sancties van de EU tegen Rusland over te nemen; dringt er bij Moldavië op aan deze afstemming te blijven verbeteren, ook wat betreft beperkende maatregelen tegen Rusland, en de samenwerking voort te zetten om te voorkomen dat de sancties tegen Rusland en Belarus in verband met de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne worden omzeild; prijst Moldavië omdat het land het hoogste aantal ontheemde Oekraïners per hoofd van de bevolking opvangt en het hoofd biedt aan de aanzienlijke sociale, economische en administratieve druk als gevolg van de grote toestroom van vluchtelingen; is ingenomen met de toegenomen deelname van Moldavië aan EU-missies en -operaties in het kader van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid van de EU, zoals operatie Althea in Bosnië en Herzegovina en de opleidingsmissie van de EU in Somalië;

49. erkent de rol die de trilaterale samenwerking tussen Moldavië, Roemenië en Oekraïne (de “Odessa-driehoek”) speelt bij de versterking van de regionale veiligheid, de bevordering van het EU-integratieproces van Moldavië en Oekraïne, de verbetering van de verbindingen tussen deze landen en de EU, en de bestrijding van

hybride dreigingen vanuit de Russische Federatie, met inbegrip van desinformatie en buitenlandse informatiemanipulatie, cyberaanvallen en dreigingen op energiegebied;

50. juicht toe dat het mandaat van de partnerschapsmissie van de EU (EUPM) in de Republiek Moldavië is verlengd tot en met 31 mei 2027 en verzoekt de lidstaten de nodige deskundigen en financiële middelen bij te dragen; moedigt de EU aan om de veerkracht en paraatheid van Moldavië tegen bijvoorbeeld de ongekende Russische inmenging te blijven ondersteunen via de EUPM, snellereactieteams bij hybride dreigingen, snellereactieteams bij cyberincidenten en de EU-cyberbeveiligingsreserve;

51. benadrukt dat fysieke aanvallen op kritieke infrastructuur en provocaties op veiligheidsgebied stelselmatig gepaard gaan met campagnes van buitenlandse informatiemanipulatie en inmenging (FIMI), waarmee wordt beoogd paniek te zaaien onder de bevolking en het vertrouwen van het publiek in de Moldavische autoriteiten te ondermijnen; wijst er derhalve op dat het van cruciaal belang is de Moldavische instellingen uit te rusten met robuuste instrumenten voor snelle crisiscommunicatie, zodat desinformatie doeltreffend kan worden bestreden en een snelle verspreiding van feitelijke informatie kan worden gewaarborgd; neemt in het bijzonder kennis van de stappen die in 2025 zijn genomen voor de versterking van de operationele capaciteit van het centrum voor strategische communicatie en bestrijding van desinformatie en het nationaal agentschap voor cyberbeveiliging; pleit voor een strategische aanwending van de beschikbare middelen in 2027 en daarna om de capaciteit van Moldavië op het gebied van strategische communicatie, cyberbeveiliging en bestrijding van buitenlandse informatiemanipulatie en inmenging te versterken in aanloop naar de beoogde toetredingsdatum; verzoekt de EU de in Moldavië opgedane ervaringen te gebruiken om ook binnen de EU zelf en in andere kandidaat-lidstaten de verkiezingsprocessen en de democratische instellingen te beschermen en buitenlandse informatiemanipulatie en inmenging te bestrijden; is in dit verband ingenomen met de inspanningen van de publieke omroepen van de lidstaten om op feiten gebaseerde inhoud aan het Moldavische publiek te verstrekken;

52. uit zijn bezorgdheid over de aanwending van religieuze structuren voor politieke doeleinden, in overeenstemming met de Russische militaire doctrine en de nationale veiligheidsstrategie, waaronder pogingen om de publieke opinie en verkiezingsprocessen te beïnvloeden op manieren die het Europese traject van Moldavië in gevaar kunnen brengen; verzoekt de autoriteiten van Moldavië om volledige eerbiediging van de vrijheid van godsdienst te waarborgen en tegelijkertijd elke vorm van ongepaste buitenlandse inmenging of manipulatie te voorkomen die negatieve gevolgen kan hebben voor de democratische processen en de strategische koers van het land;

veroordeelt met klem het feit dat de aan Moskou gelieerde Moldavische Orthodoxe Kerk, die onder de Russische Orthodoxe Kerk valt, als vehikel wordt gebruikt voor door het Kremlin gestuurde desinformatie, electorale inmenging en hybride invloed in de Republiek Moldavië;

53. wijst er nogmaals op dat het de territoriale integriteit van Moldavië hoog in het vaandel draagt en zich zal blijven inzetten voor een vreedzame oplossing van het conflict, op basis van de soevereiniteit en territoriale integriteit van Moldavië binnen de internationaal erkende grenzen van het land; moedigt Moldavië aan zijn re-integratie-inspanningen voort te zetten en verzoekt de Russische Federatie haar internationale verplichtingen na te komen door al haar militaire personeel, uitrusting en munitie onmiddellijk en onvoorwaardelijk uit de regio Transnistrië terug te trekken, aangezien de aanwezigheid hiervan een ernstige schending van het internationaal recht vormt en een rechtstreekse bedreiging is voor de veiligheid van Moldavië en het ruimere Europese nabuurschap;

54. staat achter de geleidelijke aanpak van de Moldavische autoriteiten met het oog op de re-integratie van het land, waarbij het accent wordt gelegd op concrete sociaal-economische voordelen voor burgers aan weerszijden van de rivier; verzoekt de EU actief bij te dragen aan het vreedzame herintegratieproces, onder meer via aanzienlijke bijdragen aan het convergentiefonds, waarmee de geleidelijke afstemming van de regio Transnistrië op het rechts-, economische en sociale kader van Moldavië zal worden bevorderd en concrete verbeteringen in de openbare dienstverlening en de lokale infrastructuur voor burgers zullen worden gewaarborgd;

55. neemt met bezorgdheid kennis van de voortdurende pogingen van Rusland om de spanningen tussen de autonome territoriale eenheid Gagaoezië en de Moldavische autoriteiten uit te buiten en aan te wakkeren; steunt de constante inspanningen van de Moldavische regering om deze uitdagingen het hoofd te bieden door middel van een constructieve dialoog en inclusieve hervormingen, en moedigt deze aan; dringt er bij de regionale overheden op aan om te goeder trouw aan deze dialoog deel te nemen en ervoor te zorgen dat in de regio op correcte wijze vrije, eerlijke, transparante en wettige verkiezingen worden georganiseerd, met volledige inachtneming van de Moldavische wetgeving; herhaalt dat een stabiele, op samenwerking gebaseerde relatie tussen de hoofdstad en de regio’s van essentieel belang is voor de interne stabiliteit van Moldavië en om vooruitgang te blijven boeken op het traject naar EU-toetreding van het land;

56. is ingenomen met het besluit van Moldavië om zich terug te trekken uit het door Rusland gedomineerde Gemenebest van Onafhankelijke Staten, een soevereine en strategische keuze die de bewuste Europese koers van het land weerspiegelt; dringt erop aan dat de

erfenis van de Sovjetperiode onder ogen wordt gezien, onder meer door de volledige vrijgave van de archieven van voormalige Sovjetveiligheidsdiensten, en moedigt aan tot debat over de aanwezigheid van Sovjetpropaganda-symbolen in openbare ruimten;

57. veroordeelt met klem de ongeoorloofde schendingen door Russische drones van het Moldavische luchtruim en grondgebied, die sinds 2022 herhaaldelijk hebben plaatsgevonden en de soevereiniteit en territoriale integriteit van Moldavië ernstig ondermijnen; wijst erop dat dergelijke acties een rechtstreeks risico vormen voor de veiligheid van burgers, de veiligheid en de regionale stabiliteit, en herhaalt dat het internationaal recht strikt moet worden nageleefd; benadrukt in dit kader het cruciale belang van investeringen in infrastructuur voor luchtsurveillance en -bescherming;

58. is ingenomen met de aanhoudende steun voor de strijdkrachten van Moldavië in het kader van de Europese Vredesfaciliteit; verzoekt de lidstaten opnieuw de financiering van de Europese Vredesfaciliteit voor Moldavië verder te verhogen om de defensievermogens van het land te versterken in het licht van de huidige veiligheidsdreigingen; verzoekt de Commissie om, in samenwerking met de EDEO, meer gestructureerde, voorspelbare en verhoogde steun te verlenen ter versterking van de veiligheids- en defensiecapaciteiten van de Republiek Moldavië en haar afstemming op de veiligheidsnormen van de EU, in het kader van het toetredingsproces; pleit ervoor de steun voor de modernisering van de defensiesector in Moldavië, met inbegrip van zijn luchtdefensievermogens, voort te zetten; beklemtoont dat Moldavië, gezien zijn strategische ligging en waardevolle praktijkervaring, niet alleen een afnemer van veiligheidsdiensten is maar dergelijke diensten ook aan de EU levert; is ingenomen met de erkenning van Moldavië als land waarvoor in het kader van het programma voor de Europese defensie-industrie aanvullende hoeveelheden defensieproducten gezamenlijk mogen worden aanbesteed, hetgeen gepaard gaat met een verhoging van het percentage van de financiële bijdrage van de EU van 15 % naar 25 %, en pleit ervoor deze preferentiële behandeling op te nemen in de architectuur voor de periode na 2027;

°

° °

59. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, en de president, de regering en het parlement van de Republiek Moldavië.